

Öğretmenlerin Girişimcilik Becerileri Konusunda Görüşleri

Teachers' Views on Entrepreneurship Skills

ÖZET

Bu çalışmanın amacı öğretmenlerin girişimcilik becerileri konusunda görüşlerinin değerlendirilmesidir. Bu çalışmada nitel araştırma tekniklerinden fenomenoloji deseni kullanılmıştır. Araştırma için kolayda örnekleme yöntemi kullanılarak seçilen 13 öğretmen araştırmanın çalışma grubunu oluşturmuştur. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Verileri elde etmek için araştırmacı yüz yüze görüşmeler gerçekleştirmiştir. Veri analizinde kullanılmak üzere, görüşme formundan toplanan ham veriler metodolojik olarak işlenmiştir. Veriler içerik analizi kullanılarak değerlendirilmiştir. Öğretmen görüşleri, girişimcilik becerilerinin eğitimdeki önemini vurguluyor. Bu beceriler, öğrencilerin bireysel ve profesyonel gelişimine katkı sağlamakla birlikte, yaratıcılığı, liderliği ve iletişimi içeren evrensel yetenekleri kapsıyor. Girişimcilik eğitimi, öğrencilere gelecekteki zorluklarla başa çıkma ve adaptasyon yetileri kazandırabilirken, öğrencileri farklı alanlarda donanımlı kılma potansiyeli taşıyor. Öğrencilere kendi projelerini hayata geçirme ve özgünlük kazanma konularında da cesaretlendirici bir etkisi olabilir. Ayrıca, öğretmenlere girişimcilik becerilerini öğretme konusunda destek ve eğitim sunulması, bu becerilerin daha etkili bir şekilde aktarılmasına yardımcı olabilir. Genel olarak, girişimcilik becerileri öğrencilere sadece iş dünyasında değil, hayatın genelinde başarılı ve özgüvenli bireyler olma yolunda yardımcı olabilir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Girişim, Beceri, Girişimcilik Becerisi.

ABSTRACT

The aim of this study is to evaluate teachers' views on entrepreneurship skills. Phenomenology design, one of the qualitative research techniques, was used in this study. The study group consisted of 13 teachers selected using convenience sampling method. Data were collected using a semi-structured interview form. The researcher conducted face-to-face interviews to obtain the data. The raw data collected from the interview form were methodologically processed for data analysis. The data were evaluated using content analysis. Teachers' views emphasize the importance of entrepreneurial skills in education. These skills contribute to students' personal and professional development and encompass universal abilities including creativity, leadership and communication. Entrepreneurship education has the potential to equip students to cope and adapt to future challenges and to equip them in different fields. It can also encourage students to realize their own projects and gain originality. In addition, providing support and training for teachers in teaching entrepreneurship skills can help to transfer these skills more effectively. Overall, entrepreneurship skills can help students to become successful and self-confident individuals not only in the business world but in life in general.

Keywords: Teacher, Entrepreneurship, Skill, Entrepreneurship Skill.

GİRİŞ

Türk Dil Kurumu'nun 2019 sözlüğüne göre girişim, "bir işi üstlenme, teşebbüs" olarak tanımlanmaktadır. Toksoy'un (2019) işletme olarak nitelendirdiği şey, insanların ekonomik faaliyetler bağlamında ticari fayda üretmek için giriştikleri faaliyettir. Her ne sebeple olursa olsun bir firma kurmak, girişimin tanımı olarak özetlenebilir. Araştırmacılar, çevremizdeki günlük yaşamda düzenli olarak kullanıldığını görebileceğimiz bu fikrin özellikle ekonomik unsuru açısından altını çizmektedir. Bozkurt (2011) iktisadi işletmenin özelliklerini şu şekilde özetlemiştir: Kâr ve fayda üretir; üretim, satış ve finans işletmenin üç temel faaliyeti olarak hizmet eder ve bu iki fonksiyonun kaynağı olarak görev yapar. İnsanları ve nesnelere birbirine bağlayan bir sistemdir ve sürekli çalışır. İçerdiği öz ve yabancı kaynaklar nedeniyle ekonomiktir. Tüzel kimliği sayesinde hak ve yükümlülükler kazanır. Bu nedenle yetkilidir. Para karşılığında çıktı üretir (Bozkurt, 2011). Girişimci terimi Fransızca "entreprendre" kelimesinden türetilmiştir ve bir çabayı ifade etmek için kullanılır. Richard Cantillon 1730'larda bu fikri ilk kez yazılı bir belgede kullanmıştır (Long, 1983). Bu tanıma göre girişimci, henüz fiyatı belli değilken, üretim girdilerini belli bir bedel karşılığında peşin satın alarak riski üstlenen kişidir (TÜGİAD, 1993). Girişimcilik en temel haliyle, insanların veya kuruluşların ekonomik değer üretme süreci olarak özetlenebilir. Karabey'e (2013) göre girişimcilik, bireylerin olası olasılıkları bulmak ve bunlardan yararlanmak için yaptıkları bir dizi eylemdir. Girişimciliğin bir başka tanımı ise, riskleri en aza indirirken ek değer üretmek için organizasyonları düzenleme sürecidir (Eren, 2019). Girişimcilik, emek, sermaye ve doğal kaynaklar gibi çeşitli üretim bileşenlerini bir araya getirerek bunlardan mal ve

İbrahim Sün ¹ 
Emine Sün ² 
Nurettin Arslan ³ 
Yasemin Keskin ⁴ 

How to Cite This Article

Sün, İ., Sün, E., Arslan, N. & Keskin, Y. (2023). "Öğretmenlerin Girişimcilik Becerileri Konusunda Görüşleri", International Academic Social Resources Journal, (e-ISSN: 2636-7637), Vol:8, Issue:54; pp:3890-3899. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/ASRJOURNAL.71952>

Arrival: 20 June 2023

Published: 25 October 2023

Academic Social Resources Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Okul Müdürü, Sınıf Öğretmeni, MEB, Mardin, Türkiye

² Öğretmen, MEB, Mardin, Türkiye

³ Tarih Öğretmeni, MEB, Müdür Yardımcısı, İzmir, Türkiye

⁴ Biyoloji Öğretmeni, MEB, Uşak, Türkiye

hizmet yaratma sürecidir. Bu işlemi gerçekleştiren birey ise girişimci olarak adlandırılmaktadır (Ürper, 2018). Bu görüşe göre girişimciliği, diğer üretim faktörlerini kullanmak için temel kapasite olarak tanımlamak mümkündür. Farklı bir tanıma göre ise girişimcilik, toplumsal talepleri karşılayarak mevcut durumu iyileştirme ve aynı zamanda toplumsal fayda sağlama sürecidir (Yılmaz, 2014). Girişimcilik kavramının çeşitli yönleri vardır ve psikoloji, ekonomi ve işletme yönetimi dahil olmak üzere çeşitli disiplinlerle ilgilidir (Acar ve Yörük, 2006). Bu kadar çok alanla ilgili olması nedeniyle, literatürde kaçınılmaz olarak farklı girişimcilik tanımları bulunmaktadır. Farklı anlamlara sahip olmalarına rağmen, hepsi benzer özelliklere sahiptir. Girişimcinin "başkalarının bakıp da göremediği fırsatları görmesi ve bunları iş fikrine dönüştürmesi" bu ortak özelliklerden ilki, ikincisi ise "risk alma eğilimine sahip olması"dır. Bunlar tüm girişimcilerin sahip olduğu özelliklerdir (Titiz, 1994). Arıkan'a (2004) göre girişimci, hesaplanmış riskler alarak bir işi başlatma ve yürütme becerisine sahip kişidir. Joseph Schumpeter girişimciyi, daha önce denenmemiş bir teknolojiyi geliştirerek devrim niteliğindeki gelişmelerde öncü rol oynayan kişi olarak tanımlamıştır (Sönmez ve Toksoy, 2014). Kuşkusuz, girişimcinin girişimcilik sürecini başlatan, yönlendiren ve sonuçlandıran kişi olması, girişimciliğin çeşitli tanımlarının önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Bu nedenle, bu iki fikir birbirinden farklı olsa da, birbirini tamamlayıcı şekillerde etkileyen oluşumları da yansıtmaktadır. Girişimciliğin bir süreç, girişimcinin de bu sürecin temelinde yer alan bir kavram olarak düşünülebileceği göz önünde bulundurulmalıdır (Özkul ve Dulupçu, 2007). Girişimciliğin küresel olarak artan cazibesini etkileyen en önemli faktör, ulusların ekonomik durumları ve gelişmişlik dereceleri üzerindeki önemli etkisidir. Girişimcilik, yaratıcılık ve inovasyonun kökü, ekonomik genişlemenin motoru ve istihdam ve işsizlik sorunlarını ele almanın en iyi yolu olarak görülmektedir (Öğürçü, 2016). Bu ortamda toplumun sosyoekonomik sorunlarının çözümünde önemli bir rol oynamaktadır. Sonuç olarak, ülkeler girişimci sayısını artırmak için çeşitli araştırmalar yürütmektedir. Genel olarak kişiliğin, insanları birbirinden ayıran çeşitli özelliklerden oluşan bütünlük bir yapı olduğu söylenebilir. Söz konusu yapı kişiyi birçok yönden destekler, ona belirli yeteneklere yatkınlık kazandırır ve gelişimine yardımcı olur. Bu yeteneklerden biri de girişimciliktir. Bu bağlamda, belirli kişilik özelliklerinin girişimci insanları diğer insanlardan ayırdığını söylemek mantıklıdır. İşcan ve Kaygın'a (2011) göre, girişimci, fırsatları görmek ve değerlendirmek için belirli bir işin parametreleri dahilinde mevcut kaynakları kullanmayı içeren bu sürecin başarısından nihai olarak sorumludur. Girişimciler, öngörü sahibi olmalarının yanı sıra, yeni ve tehlikeli fikirler üretmek için yakaladıkları fırsatları değerlendirmede öncülük eden kişilerdir (Bozkurt, 2006). Girişimcilik sürecini başlatacak ve tamamlayacak olan birey olarak girişimcinin kişilik özellikleri çok önemlidir. Bununla birlikte, girişimci insanların özelliklerini tartışmadan önce girişimci zihniyeti karakterize etmek için iki temel yöntemi vurgulamak önemlidir. Beş Büyük Kişilik Modeli orijinal ve en çok beğenilen yöntemdir. Özdevecioğlu ve Karaca'ya (2015) göre, bu model genellikle beş özellik üzerine inşa edilmiştir: sorumluluk, dışadönüklük, uyumluluk, duygusal istikrar ve büyümeye açıklık. Bir diğer strateji ise girişimciliğin "Büyük Üçlüsü" olarak adlandırılan ve başarı talebi, risk alma eğilimi ve kontrol odağına dayanan stratejidir (Chell, 2008). Görüldüğü üzere, girişimci kişilik özelliklerini değerlendirmek için çeşitli sınıflandırmalar ve değerlendirme yöntemleri kullanılmıştır. İlgili literatüre bakıldığında, bu gruplamaların girişimcilerin sahip olduğu pek çok özelliği kapsadığı açıkça görülmektedir. Bu senaryo, girişimciliğin birçok akademik alanda çeşitli akademisyenler tarafından yapılan değerlendirmelerden etkilenmiştir. Girişimci kişiler, sahip oldukları nitelikler ve bu nitelikleri ne kadar iyi kullandıklarına göre tanımlanabilir. Her şeyden önce, girişimci kişiler risk almayı benimseyen bir çerçeveye sahiptir. Risk almak, 1730'lardan bu yana girişimciliğin temel taşı olarak görülmektedir (Özgül, 2020). Riskin en basit tanımı, kötü, tehlikeli veya istenmeyen bir senaryonun gerçekleşme olasılığının yarattığı gergin beklentidir (Köse, 2007). Riskler hayatın doğal bir parçasıdır. Ancak girişimciler, fikirlerini hayata geçirmek ve devamlılıklarını sağlamak için sıradan insanların günlük hayatta maruz kaldıkları risklerin ötesinde riskler alırlar. Bu nedenle risk ve girişimcilik eş anlamlı olarak görülmektedir (Akkuş vd., 2019). Genel olarak, girişimci ruha sahip kişiler diğer insanlara göre risk almaya daha isteklidir. Bununla birlikte, bu kişiler bu riskleri almakla karşı karşıya kaldıklarında, dikkatsiz bir şekilde yanıt vermek yerine şüphesiz daha uyumludurlar. Yenilikçilik yeteneği, girişimcilerin bir diğer önemli özelliğidir. Bir değişim süreci olarak inovasyonun bir tanımı, yeni bir şey yaratmak için inisiyatif almaktır (Solmaz, 2019). Selimi ve Useini'ye (2019) göre inovasyon, bir girişimcinin herhangi bir şirketi, ürünü veya hizmeti geliştirirken ek değer tasarlamak için fikirler geliştirdiği süreçtir. Bozkurt'a (2006) göre inovasyon, girişimcilik için elzem olan çok önemli bir niteliktir. Girişimciler, aynı eski yolu izlemektense yeni şeyler denemeyi severler. Girişimci insanlar, benzersiz fikirler üretmek ve bu fikirleri gerçeğe dönüştürecek becerilere sahip olarak kendilerini diğerlerinden ayırırlar. Bu açıdan bakıldığında, yaratıcı bir ruha sahip bireyler olarak işletme sahiplerinin içinde bulunduğumuz inovasyon döneminde önemli bir rol oynadıkları açıktır. Girişimci kişilik özelliklerinden biri de yaratıcılıktır. Sözlüklere göre yaratıcılık, "her bireyde var olduğu kabul edilen, onu bir şeyler yaratmaya iten varsayımsal yatkınlıktır" (TDK, 2019). Yaratıcı insanların düşünme biçimleri diğer insanların düşünme biçimlerinden oldukça farklıdır. Girişimci olan kişi, yaratıcı yönüyle tüm çabalarında kendine özgü bir çizgi sergiler ve kendini rakiplerinden daha ileriye taşır. Aynı zamanda geniş bir bakış açısına ve özerk bir yapıya sahip olan yaratıcı kişiler için olumsuz fikirlerden ziyade olumlu fikirler daha erişilebilirdir. Ancak, yaratıcı ve buluşçu olmanın birbirini dışlayan kavramlar olmadığı, aksine birbirlerini tamamladıkları bilinmelidir. Yenilikçilik, söz konusu kavramın hayata geçirilmesi iken, yaratıcılık bir düşünme tarzıdır (Kapu, Tutar ve Özyakışır, 2012). Sonuç olarak, buluşçu ve yaratıcı bir zihniyete sahip olmak, rekabeti artırmadaki etkisi nedeniyle bir girişimcinin en önemli özelliklerinden biridir. Kontrol odağı bir diğer önemli iş

özelliğidir. Örgütsel davranışı etkileyen önemli kişilik faktörlerinden biri olan kontrol odağı fikri, insanların gelecekle ilgili uygun gördükleri şekilde şekillendirme kapasitelerine dair umutlarını temsil etmektedir (Kaya, 2016). Kontrol odağı kavramı, sonuçların bireysel çabaya (içsel) ya da kontrolsüz çevresel değişkenlere (dışsal) atfedilebileceğine dair bir dizi inancı ifade etmektedir (Rahmati vd. 2014). Zaman zaman, başarısızlıklarını genellikle çevreye bağlayan komşular görürüz. Bunun nedeni dış odaklı olmalarıdır. Buna karşılık, iç kontrol odaklı kişiler değişen dışsal durumlar karşısında daha kararlı ve tutarlı bir tutum sergiler ve yeteneklerine ve işlerinde başarılı olup olmadıklarına daha fazla önem verirler (Çetin, 2011). Bu bağlamda, iç kontrol odağına sahip işletme sahiplerinin öz-değer duygusuna ve başarılı olacaklarına dair bir inanca sahip oldukları iddia edilebilir. Zhang ve Bruning'e (2011) göre, güçlü bir iç kontrol odağına sahip olan girişimciler kendilerini daha güçlü, minnettar ve yaratıcı olarak görmektedir. Belirsizliğe karşı daha iyi bir tolerans, girişimci olan kişiler tarafından paylaşılan bir başka özelliktir. Furnham'a (1995) göre, insanların karmaşık ve uyumsuz durumlarla karşılaştıklarında algıları ve bilgi işleme stratejileri belirsizlik toleransı olarak adlandırılır. Girişimciler, mevcut karmaşıklığı verimli bir şekilde kullanarak belirsiz durumlarda kontrolü ele geçirmeye çalışırlar (İpçioğlu ve Taşer, 2009). Özetle, belirsizliğin işletme sahiplerine bir şans sunduğu iddia edilebilir. Bu nedenle, girişimcilerin belirsizliğe karşı diğer insanlara göre daha fazla tolerans gösterdiklerini söylemek doğru olacaktır. Bu kişiler, girişimcilerin bir diğer özelliği olan iyi problem çözüme davranışı sergileyebilirler. Erdem ve Yazıcıoğlu (2015), problem çözüme becerisini, farklı zihinsel süreçleri sorgulayarak ve uygulayarak bilgiyi sorgulama, anlama ve düzenleme olarak tanımlamıştır. Bu yeteneği üst düzey yeteneklerden biri olarak kabul etmişlerdir. İnsanlar günlük yaşamlarında çevreleri nedeniyle çeşitli sorunlarla karşılaşır. Bu sorunları doğru bir şekilde ele alabilmek için her bireyin sorun çözüme becerilerine sahip olması çok önemlidir. Girişimcilerin zorlukları ele alış biçimleri onları diğer bireylerden ayırır. Girişimcilik sürecinin her adımı çeşitli sorunları içerdiğinden, girişimciler için sorun çözüme becerileri çok önemlidir. Uyarlanabilir bakış açılarıyla girişimciler etkili sorun çözümlerdir. Ayrıca, inisiyatif sahibidirler ve acil durumlarla başa çıkma konusunda beceriklidirler. Kişinin kendi yeteneklerine olan inancı, girişimcilerin özelliklerinden biridir. Öz yeterlilik genel olarak kişinin başarabileceğine olan inancı olarak tanımlanabilir. Girişimciler ayrıca başarılı olma yeteneklerine dair güçlü bir güven duygusuna sahiptir. Özgüven sahibi kişiler potansiyellerinin farkındadır ve bunu hedeflerine ulaşmak için etkili bir şekilde kullanırlar. Bu kişiler kendi becerilerine güvendikleri için başkalarının onayına ihtiyaç duymazlar (Dündar ve Aca, 2007). Ayrıca, girişimci kişiler mükemmel gözlem yeteneklerine sahiptir. Bu şekilde olasılıkları belirleme ve değerlendirmede etkilidirler. Ayrıca, karar verirken hızlı hareket etmelerini ve bu kararları uygularken kararlı davranmalarını sağlayan özelliklere sahiptirler. Bunlara ek olarak, girişimci kişilerin aktif, esnek ve stratejik liderlik gibi özelliklerin yanı sıra ekip halinde çalışma eğilimlerinin de daha güçlü olduğu görülmüştür. Sonuç olarak, hesaplanmış riskler alma, yaratıcı ve buluşçu olma, mükemmel iletişim, kendine güven, cesaret ve başarı güdüsü gibi birçok özelliğin girişimci kişilerde daha belirgin olduğunu söylemek mümkündür. Girişimciler, girişimcilik zihniyetlerini oluşturan bu temel özellikler nedeniyle diğer insanlardan ayrılırlar. Doğal olarak bu özellikler, neden toplumu oluşturan insanların hepsinin değil de sadece bir kısmının girişimci olabildiğini anlamak için bir temel oluşturmaktadır (İlhan, 2003). Genç nesillerden beklentiler 21. yüzyılla birlikte değişmiş; geleneklere sahip çıkma, yurttaşlık bilincine sahip olma ve seri üretime katkıda bulunma gibi özelliklerin yerini, başta sorunları başarılı bir şekilde çözüme, bilgi üretme ve aktarma, teknolojiyi aktif bir şekilde kullanma, veri üretme ve işleme kapasitesi olmak üzere bir dizi üst düzey beceri almıştır (Uçak ve Erdem, 2020). Bu nedenle, günümüzün erdemlerinden biri de girişimciliktir. Bu perspektifte, eğitim girişimleri ulusumuzda girişimciliği teşvik edecek şekilde tasarlanmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı Müfredat İzleme ve Değerlendirme Sistemi'nde Özel Eğitim ve Rehberlik, Temel Eğitim, Ortaöğretim ve Mesleki ve Teknik Eğitim müfredatlarında "İnisiyatif Alma ve Girişimcilik" başlığı ile yayınlanan Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (TYÇ), girişimciliği bu bağlamda sekiz ana yetkinlikten biri olarak belirlemiştir. Burada, tüm eğitim seviyelerinde girişimcilik becerilerinin geliştirilmesinin ne kadar önemli olduğu vurgulanmaktadır. Bu bilgiler kapsamında bu çalışmanın amacı öğretmenlerin girişimcilik becerileri konusunda görüşlerinin değerlendirilmesidir.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu çalışmada nitel bir araştırma tekniği olan fenomenoloji deseni kullanılmıştır. "Fenomenoloji deseni" olarak adlandırılan yeni bir araştırma yaklaşımı, farkında olduğumuz ancak henüz tam olarak anlamadığımız olgulara odaklanmaktadır. Ayrıca, öznel görüş kavramını vurgulayan ve bireysel farklılıkları dikkate alan yeni bir araştırma yaklaşımı içerir (Yıldırım & Şimşek, 2013). Bu çalışmada nitel bir araştırma tekniği olan fenomenoloji deseni kullanılmıştır. İnsanların deneyimlerini ve algılarını anlamak için kullanılan bir araştırma tekniği olgu bilim deseni. Bu desen, var olan ancak tam olarak anlamadığımız şeylere odaklanır. Ayrıca bu olgulara ilişkin bireysel perspektifler oluşturmak için bir yöntem sunar. İnsanların deneyimlerini anlamak, olayları ve taşıdıkları anlamları araştırmak için fenomenolojik araştırma uygulanır. Katılımcıların deneyimlerini daha iyi anlamak için araştırmacılar derinlemesine, açık uçlu görüşmeler yapar. Katılımcılar bu görüşmeler sırasında kendi deneyimlerini paylaşmaya davet edilir ve araştırmacı yinelenen temaları ve anlamları aramak için anlatı analizini kullanır. Fenomenolojik tasarım, katılımcıların öznel deneyimlerine odaklanırken bireysel farklılıkları ve farklı bakış açılarını dikkate alır. Bu

yöntem, çalışmanın kapsamlı ve derinlemesine anlaşılmasını sağlar ve katılımcılara seslerini duyurma şansı verir (Karataş, 2015). Bu çalışmanın fenomenoloji deseninin amacı, öğretmenlerin deneyimlerini ve beklentilerini anlamaktır. Araştırmacı, derinlemesine görüşmeler ve anlatı analizi yoluyla öğretmenlerin deneyimlerini derinlemesine incelemiştir. Bu tasarım, yöneticilerin öğretmenlerin iç yaşamlarını aydınlatarak nasıl teşvik edici bir çalışma ortamı yaratabileceklerine dair önemli içgörüler sunmaktadır. Özetle, fenomenolojik desen, insanların öznel deneyimlerini anlamak ve bunlardan kaynaklanan anlamları araştırmak için kullanılan güçlü bir nitel araştırma tekniğidir. Bu metodoloji, katılımcıların öznel dünyalarının önemini vurgularken, araştırmacıların katılımcıların deneyimlerini ve bakış açılarını derinlemesine kavramalarını sağlar.

Çalışma Grubu

Çalışma grubunu oluşturan 13 öğretmenin seçiminde kolayda örneklem yaklaşımı kullanılmıştır (Karataş, 2015). Araştırmacının belirli bir grup veya birimden örneklem seçme stratejisi, pratik ve erişilebilir olduğu için kolayda örnekleme tekniği olarak bilinir. Bu yaklaşımla araştırmacı, örnekleme pratik hususlara veya para ve zamandan tasarruf etme yollarına dayanarak seçer. Araştırmacı, kolayda örnekleme yöntemini kullanırken seçilen örneklemin temsil gücü konusunda dikkatli olmalıdır; çünkü önyargılar mevcut olabilir ve bu teknik kullanılarak seçilen örneklem daha geniş bir popülasyonu doğru bir şekilde yansıtmayabilir. Kolayda örnekleme yaklaşımı, özellikle küçük örneklem büyüklükleri veya az finansman gerektiren araştırmalarda faydalıdır. Örneğin, zaman ve kaynak kısıtlamaları nedeniyle bir araştırmacı, bir okuldaki öğretmenlerin bakış açılarını analiz etmek için kolayda örnekleme yöntemini kullanabilir. Örnekleme yapılırken okuldaki öğretmenlerle iletişime geçmek kolay olduğundan, öğretmenler bu gruptan seçilebilir (Karataş, 2015). Katılımcıların cinsiyetleri, yaşları ve kıdemleri titizlikle belgelenmiştir. Örneklemin detayları Tablo 1'de gösterilmektedir.

Tablo 1. Araştırmaya katılanların demografik değişkenleri

	Cinsiyet	Branş	Yaş	Kıdem	Öğrenim Durumu
K1	Kadın	Felsefe	33	7	Lisans
K2	Kadın	Biyoloji	46	25	Lisans
K3	Kadın	Kimya	38	2	Yüksek Lisans
K4	Erkek	Sınıf Öğretmeni	31	9	Yüksek Lisans
K5	Kadın	Türkçe	23	1	Lisans
K6	Kadın	Coğrafya	33	9	Lisans
K7	Kadın	Fizik	42	11	Yüksek Lisans
K8	Kadın	Sınıf Öğretmeni	29	7	Lisans
K9	Erkek	Mate	32	5	Lisans
K10	Kadın	Tarih	36	9	Lisans
K11	Erkek	Tarih	38	15	Yüksek Lisans
K12	Erkek	Sınıf Öğretmeni	43	22	Lisans
K13	Kadın	İngilizce	37	15	Lisans

Bu tablo, bir araştırmaya katılan bireylerin demografik özelliklerini göstermektedir. Kadın: 8 kişi (%61.5) olarak, Erkek: 5 kişi (%38.5) olarak, Branş olarak, Felsefe: 1 kişi (%7.7), Biyoloji: 1 kişi (%7.7), Kimya: 1 kişi (%7.7), Sınıf Öğretmeni: 3 kişi (%23.1), Türkçe: 1 kişi (%7.7), Coğrafya: 1 kişi (%7.7), Fizik: 1 kişi (%7.7), Matematik: 1 kişi (%7.7), Tarih: 2 kişi (%15.4), İngilizce: 1 kişi (%7.7) olarak Yaş: Ortalama yaş: ~35.6 olarak, Kıdem: Ortalama kıdem: ~10.4 yıl olarak, Öğrenim Durumu: Lisans: 10 kişi (%76.9), Yüksek Lisans: 3 kişi (%23.1) olarak görülmektedir. Bu değerlendirmeye göre, araştırmaya katılanların çoğunluğu kadınlardan (%61.5) oluşmaktadır. Branş dağılımında çeşitlilik bulunmaktadır ve en yaygın branşlar sınıf öğretmenliği (%23.1) ve lisans düzeyinde tarih (%15.4) olarak görülmektedir. Yaş ortalaması 35.6 olarak hesaplanmıştır ve katılımcıların ortalama kıdemi 10.4 yıldır. Öğrenim durumu açısından bakıldığında ise katılımcıların çoğunluğu lisans mezunlarıdır (%76.9). Bu değerlendirmeler, araştırmaya katılanların demografik özelliklerinin dağılımını göstermekte ve bu özelliklerin araştırmanın sonuçlarına olan etkisini anlamamıza yardımcı olmaktadır.

Veri Toplama Aracı

Verileri toplamak için yarı yapılandırılmış bir görüşme formu kullanılmıştır. Görüşme formunu oluşturmak için ilgili literatürün kapsamlı bir incelemesinin ardından açık uçlu sorular oluşturulmuştur. Görüşme formu, mesleklerinde otorite olan üç uzmana görüşlerini bildirmeleri için gönderilmiş ve ilgili testler yapılarak bazı geri bildirimler sağlanmıştır. Bu geri bildirimler görüşme formunun oluşturulmasında kullanılmıştır. Katılımcılar görüşme öncesinde telefonla aranmış ve çalışma hakkında kısa bir açıklama yapılmıştır. Ayrıca, görüşme formunun çalıştıkları okullarda kendilerine uygun bir zamanda gönüllü olarak uygulanacağı belirtilmiştir. Görüşmeler 25 dakika sürmüştür, katılımcıların sorulara verdikleri yanıtlar kaydedilmiş, kendilerine okunmuş ve ardından teyit edilmiştir.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmacılar veri toplamak için çevrimiçi bir görüşme formu kullanmışlardır. Araştırma görüşmesi yaklaşık 25 dakika sürmüştür. Çalışmanın geçerliliğini sağlamak için, görüşme öncesinde katılımcılarla samimi bir diyalog

kurulmuştur. Katılımcılar da görüşlerini paylaşma özgürlüğüne sahip olmuştur. Doğrulanabilirliği garanti altına almak için, görüşmeler katılımcıların söyledikleri gibi kaydedilmiş ve daha sonra yazıya dökülmüştür. Kapsamlı bir açıklama yapılması aktarılabirliği sağlamıştır. Görüşme formundaki ham veriler, veri analizi için tercih edilen içerik analizi yaklaşımı kullanılarak metodik bir şekilde düzenlenmiştir. Katılımcıların her bir görüşme sorusuna verdikleri yanıtlar çeşitli sayfalara aktarılmıştır. Her bir katılımcının aynı soruya verdiği yanıtlar derlenmiştir. Kodlama ve ana temalar kullanılarak toplanan materyal düzenlenmiş ve incelenmiştir. Veriler arasındaki ilişkiler analiz edilerek belirli çıkarımlarda bulunulabilir ve bunlar daha sonra önceden belirlenmiş temalar doğrultusunda düzenlenerek yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

BULGULAR

Girişimcilik becerilerinin eğitim sürecindeki önemini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Katılımcılara yöneltilen “Girişimcilik becerilerinin eğitim sürecindeki önemini nasıl değerlendiriyorsunuz?” şeklindeki açık uçlu soruya verilen yanıtlara ait doğrudan alıntılara aşağıda yer verilmiştir. Bir sonraki aşamada ise doğrudan alıntılar yorumlanmıştır.

(K1) "Girişimcilik becerileri, öğrencilere sadece iş kurma değil, aynı zamanda problem çözme ve yaratıcılık gibi hayatları boyunca işlerine yarayacak önemli beceriler kazandırır."

(K2) "Eğitim sürecinde girişimcilik becerileri öğrencilerin özgüvenlerini artırır ve risk alma yeteneklerini geliştirir."

(K3) "Girişimcilik becerileri, öğrencilere değişen iş dünyasında ayak uydurabilmeleri için gereken adaptasyon yeteneğini kazandırır."

(K4) "Öğrencilere girişimcilik becerileri kazandırmak, onları gelecekteki kariyerlerinde daha esnek ve yaratıcı bireyler yapabilir."

(K5) "Girişimcilik eğitimi, öğrencilerin sorunlara farklı açılardan yaklaşma ve çözüm üretme yeteneklerini geliştirebilir."

(K6) "Öğrencilere girişimcilik becerileri kazandırmak, onların kendi projelerini yönetme ve liderlik yapma kapasitelerini artırabilir."

(K7) "Girişimcilik becerileri, öğrencilere risk yönetimi, finansal okuryazarlık ve iş planlaması gibi pratik bilgiler sunabilir."

(K8) "Eğitimde girişimcilik, öğrencilere yaratıcılıklarını kullanarak yeni fikirler üretme ve bu fikirleri hayata geçirme fırsatı sunar."

(K9) "Girişimcilik eğitimi, öğrencilerin kendi potansiyellerini keşfetmelerine yardımcı olabilir ve onları kendi kariyer yollarını çizmeye teşvik edebilir."

(K10) "Girişimcilik becerileri, öğrencilere iş dünyasında rekabet edebilme ve fırsatları değerlendirebilme yeteneği kazandırabilir."

(K11) "Eğitimde girişimcilik, öğrencilere problem çözme, iletişim ve takım çalışması gibi çok yönlü yetenekler kazandırabilir."

(K12) "Girişimcilik eğitimi, öğrencilerin kendi projelerini hayata geçirme konusundaki cesaretlerini artırabilir."

(K13) "Girişimcilik becerileri, öğrencilere iş dünyasında sadece takipçi değil, aynı zamanda öncü olma fırsatı sunabilir."

Bu ifadeler, girişimcilik becerilerinin eğitim sürecindeki önemine dair öğretmenlerin görüşlerini yansıtmaktadır. Sunulan öğretmen görüşleri, girişimcilik becerilerinin eğitim sürecindeki önemine dair geniş bir perspektif sunmaktadır. Öğretmenlerin yorumları, girişimcilik becerilerinin öğrencilerin kişisel ve profesyonel gelişimine katkı sağlayabileceği konusunda hemfikir olduklarını gösteriyor. Bu ifadeler, girişimcilik becerilerinin öğrencilere sunabileceği avantajları vurgulamaktadır.

Öğrencilere girişimcilik becerileri kazandırmanın, onların yaratıcılıklarını ve özgüvenlerini artırabileceği belirtilmiştir. Bu beceriler, öğrencilere sadece iş kurma yeteneği değil aynı zamanda problem çözme, iletişim ve liderlik gibi önemli yetenekleri de kazandırabilir. Girişimcilik eğitimi aynı zamanda öğrencilere iş dünyasında rekabet edebilme ve değişen koşullara uyum sağlayabilme yetisi kazandırabilir.

Bununla birlikte, öğrencilere girişimcilik becerileri kazandırmanın daha geniş bir perspektife katkı sağlayabileceği belirtilmiştir. Bu beceriler, öğrencilere farklı bakış açılarından sorunları ele alma, risk yönetimi, finansal okuryazarlık gibi pratik bilgiler sunma ve kendi potansiyellerini keşfetme fırsatı sunabilir. Ayrıca, girişimcilik becerileri öğrencilere kendi projelerini hayata geçirme konusunda cesaretlendirme ve öncü olma fırsatı sunabilir.

Toparlayacak olursak, öğretmenlerin görüşleri girişimcilik becerilerinin eğitim sürecindeki değerine odaklanmaktadır. Bu beceriler, öğrencilerin gelecekteki kariyerlerinde başarılı olmalarını sağlamak için gereken çok yönlü yetenekleri kazanmalarına yardımcı olabilir. Girişimcilik becerileri, öğrencilere sadece iş dünyasında değil, aynı zamanda hayatın diğer alanlarında da önemli birer araç olabilir.

Girişimcilik becerilerinin öğretmenlerin mesleki gelişimi üzerindeki etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Katılımcılara yöneltilen "Girişimcilik becerilerinin öğretmenlerin mesleki gelişimi üzerindeki etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?" şeklindeki açık uçlu soruya verilen yanıtlara ait doğrudan alıntılara aşağıda yer verilmiştir. Bir sonraki aşamada ise doğrudan alıntılar yorumlanmıştır.

(K1) "Girişimcilik becerileri, öğretmenlerin daha yaratıcı ve esnek bir öğretim yaklaşımı benimsemesine yardımcı olabilir."

(K2) "Öğretmenlerin girişimcilik becerileri, sınıf içi etkileşimleri çeşitlendirebilir ve öğrencilere daha zengin bir öğrenme deneyimi sunabilir."

(K3) "Girişimcilik eğitimi, öğretmenlere öğrencilere daha iyi rehberlik edebilmek için gerekli olan problem çözme ve iletişim becerilerini geliştirme fırsatı sağlayabilir."

(K4) "Öğretmenlerin girişimcilik becerileri, öğrencilere farklı öğrenme stillerine uygun ders materyalleri ve yöntemleri geliştirme konusunda yardımcı olabilir."

(K5) "Girişimcilik becerileri, öğretmenlerin kendi sınıf projelerini tasarlayıp yönetmelerini sağlayarak onların liderlik yeteneklerini güçlendirebilir."

(K6) "Eğitimde girişimcilik, öğretmenlerin daha yenilikçi ve etkili öğretim stratejileri geliştirmelerine olanak tanır."

(K7) "Girişimcilik eğitimi, öğretmenlere öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına daha iyi yanıt verme yeteneği kazandırabilir."

(K8) "Öğretmenlerin girişimcilik becerileri, sınıfta daha fazla etkileşim ve katılım sağlamalarına yardımcı olabilir."

(K9) "Girişimcilik eğitimi, öğretmenleri öğrencilere iş dünyasındaki pratik bilgileri aktarırken daha donanımlı hale getirebilir."

(K10) "Öğretmenlerin girişimcilik becerileri, öğrencilere sadece ders içeriği değil aynı zamanda yaşam becerileri öğretebilme yetisini artırabilir."

(K11) "Girişimcilik becerileri, öğretmenlere öğrencilere farklı perspektiflerden bakma ve çeşitli öğrenme fırsatları sunma yeteneği kazandırabilir."

(K12) "Eğitimde girişimcilik, öğretmenlere öğrencilere kendi hedeflerini belirleme ve takip etme konusunda rehberlik etme becerisi kazandırabilir."

(K13) "Girişimcilik eğitimi, öğretmenlerin öğrencileri hayata hazırlarken daha kapsamlı ve pratik bir yaklaşım benimsemelerine yardımcı olabilir."

Bu ifadeler, girişimcilik becerilerinin öğretmenlerin mesleki gelişimi üzerindeki olumlu etkilerini yansıtmaktadır. Bu etkiler, öğretmenlerin öğrencilere daha iyi rehberlik etme, öğrenme deneyimlerini zenginleştirme ve öğrencileri gelecekteki iş dünyasına hazırlama yeteneklerini artırma konusunda önemli bir potansiyel sunabilir. Öğretmen görüşleri, girişimcilik becerilerinin öğretmenlerin mesleki gelişimi üzerindeki olumlu etkilerini ortaya koymaktadır. Bu ifadeler, girişimcilik eğitiminin öğretmenlerin sınıf içi yaklaşımlarını ve öğrenme deneyimlerini zenginleştirme potansiyelini yansıtmaktadır. Girişimcilik becerileri, öğretmenlerin daha yaratıcı ve yenilikçi öğretim stratejileri geliştirmelerine yardımcı olabilir. Bu beceriler, öğrencilere çeşitli öğrenme fırsatları sunma ve onların bireysel ihtiyaçlarına daha iyi yanıt verme yeteneğini artırabilir. Aynı zamanda, girişimcilik eğitimi öğretmenlere problem çözme, iletişim ve liderlik gibi önemli becerileri kazandırarak, sınıfta etkili etkileşim sağlamalarını destekleyebilir. Öğretmenlerin girişimcilik becerileri, öğrencilerin öğrenme deneyimlerini çeşitlendirebilir ve öğrencilere iş dünyasının gerektirdiği pratik bilgileri aktarabilmelerine yardımcı olabilir. Bu beceriler, öğretmenlerin öğrencilere sadece ders içeriği değil aynı zamanda yaşam becerileri sunma yeteneklerini artırabilir. Girişimcilik eğitimi aynı zamanda öğretmenleri öğrencileri kendi hedeflerine yönlendirme ve rehberlik etme konusunda destekleyebilir. Toparlayacak olursak, öğretmenlerin girişimcilik becerileri, onların öğrencilere daha etkili rehberlik etme, farklı öğrenme yaklaşımları sunma ve gelecekteki iş dünyasına hazırlama yeteneklerini artırma potansiyelini taşımaktadır. Girişimcilik eğitimi, öğretmenlerin mesleki gelişimini destekleyerek daha dinamik ve etkili öğretim yaklaşımları benimsemelerine yardımcı olabilir.

Girişimcilik becerilerini desteklemek için eğitim sistemimizde hangi önlemler alınmalı ve öğretmenlere nasıl destek sağlanmalıdır?

Katılımcılara yöneltilen ‘‘Girişimcilik becerilerini desteklemek için eğitim sistemimizde hangi önlemler alınmalı ve öğretmenlere nasıl destek sağlanmalıdır?’’ şeklindeki açık uçlu soruya verilen yanıtlara ait doğrudan alıntılara aşağıda yer verilmiştir. Bir sonraki aşamada ise doğrudan alıntılar yorumlanmıştır.

(K1) *‘‘Eğitim müfredatına girişimcilik dersleri veya modülleri eklemek, öğrencilere temel becerileri erken yaşlarda kazandırabilir.’’*

(K2) *‘‘Öğretmenlere girişimcilik eğitimi vermek ve bu konuda sürekli gelişim fırsatları sunmak, onların bu becerileri öğrencilere aktarmalarını destekleyebilir.’’*

(K3) *‘‘Okullarda işbirlikçi projeler ve kulüpler oluşturarak, öğrencilerin iş fikirlerini hayata geçirmeleri için platformlar oluşturulabilir.’’*

(K4) *‘‘Girişimcilik becerilerini desteklemek için mentorluk programları veya iş dünyasından gelen konuklarla etkileşimler düzenlemek, öğrencilerin gerçek dünya deneyimi kazanmalarına yardımcı olabilir.’’*

(K5) *‘‘Öğretmenlere eğitim materyalleri, kaynaklar ve en iyi uygulamalar hakkında düzenli güncellemeler sağlamak, onların ders içeriklerini zenginleştirmelerine yardımcı olabilir.’’*

(K6) *‘‘Girişimcilik eğitimi için interaktif dijital platformlar veya çevrimiçi kurslar sunmak, öğrencilere kendi hızlarında öğrenme imkanı sağlayabilir.’’*

(K7) *‘‘Girişimcilik projeleri için finansal destek veya hibe programları oluşturmak, öğrencilerin fikirlerini hayata geçirirken maddi zorlukları aşmalarına yardımcı olabilir.’’*

(K8) *‘‘Öğretmenlere iş dünyasıyla işbirliği yapma fırsatları sunarak, gerçek dünya deneyimleri kazanmalarını ve bu deneyimleri öğrencilere aktarmalarını teşvik edebiliriz.’’*

(K9) *‘‘Girişimcilik becerilerini desteklemek için öğrencilere proje tabanlı öğrenme fırsatları sunarak, onların aktif öğrenme deneyimleri yaşamalarını sağlayabiliriz.’’*

(K10) *‘‘Okullarda girişimcilik yarışmaları düzenlemek, öğrencilerin yaratıcılıklarını ve iş fikirlerini geliştirmelerini teşvik edebilir.’’*

(K11) *‘‘Öğretmenlere iş dünyasından danışmanlarla işbirliği yapma imkanı sunarak, öğrencilere güncel ve pratik bilgiler aktarmalarını sağlayabiliriz.’’*

(K12) *‘‘Girişimcilik becerilerini desteklemek için öğrencilere atölye çalışmaları ve saha gezileri düzenlemek, somut deneyimler kazanmalarını sağlayabilir.’’*

(K13) *‘‘Öğretmenlerin girişimcilik becerilerini güncellemeleri için maddi destek veya burs programları oluşturmak, onların kendi gelişimlerine odaklanmalarını teşvik edebilir.’’*

Bu ifadeler, girişimcilik becerilerini desteklemek için alınabilecek önlemler ve öğretmenlere sağlanabilecek destekler konusunda öğretmenlerin farklı önerilerini yansıtmaktadır. Bu öneriler, öğrencilere girişimcilik ruhu kazandırmak ve öğretmenlerin bu becerileri etkili bir şekilde aktarmalarını sağlamak amacıyla farklı stratejiler sunmaktadır. Öğretmen görüşleri, girişimcilik becerilerini desteklemek için eğitim sistemimizde alınması gereken önlemler ve öğretmenlere sağlanması gereken destekler konusunda çeşitli öneriler sunmaktadır. Bu öneriler, girişimcilik eğitiminin etkili bir şekilde uygulanması için stratejiler içermektedir. Öğretmenlerin görüşlerine göre, eğitim müfredatına girişimcilik dersleri veya modülleri eklenerek öğrencilere erken yaşlarda temel beceriler kazandırılabilir. Bu yaklaşım, gelecekteki iş dünyasına daha iyi hazırlanmalarını sağlayabilir. Aynı zamanda, öğretmenlere girişimcilik eğitimi ve sürekli gelişim fırsatları sunulması, onların bu becerileri öğrencilere aktarırken daha etkili olmalarına yardımcı olabilir. Eğitimde işbirlikçi projeler, kulüpler ve mentorluk programları oluşturmak, öğrencilere girişimcilik becerilerini gerçek dünya deneyimleriyle geliştirme fırsatları sunabilir. Ayrıca, öğretmenlere düzenli olarak eğitim materyalleri, kaynaklar ve güncellemeler sağlamak, onların ders içeriklerini zenginleştirmelerine katkıda bulunabilir. Dijital platformlar ve çevrimiçi kurslar aracılığıyla girişimcilik eğitimi sunmak, öğrencilere kendi hızlarında öğrenme fırsatı sağlayabilir. Aynı şekilde, girişimcilik projeleri için finansal destek veya hibe programları oluşturmak, öğrencilere fikirlerini hayata geçirme konusunda destek olabilir. Öğretmenlerin iş dünyasıyla işbirliği yapma fırsatları sunulması, onların gerçek dünya deneyimleri kazanmalarını ve bu deneyimleri öğrencilere aktarmalarını sağlayabilir. Girişimcilik yarışmaları, atölye çalışmaları ve saha gezileri düzenlemek ise öğrencilere somut deneyimler kazandırabilir. Genel olarak, bu öneriler eğitim sisteminde girişimcilik becerilerini desteklemek ve öğretmenlerin bu konuda etkili olmalarını sağlamak amacıyla farklı stratejiler sunmaktadır. Bu stratejiler, öğrencilerin ve öğretmenlerin daha yaratıcı, inovatif ve iş dünyasına hazır bireyler olmalarını desteklemeyi amaçlamaktadır.

SONUÇ

Sunulan ifadeler, öğretmenlerin girişimcilik becerilerinin eğitim sürecindeki önemine dair ortak bir görüşü yansıtıyor. Bu görüşler, girişimcilik becerilerinin öğrencilerin bireysel ve profesyonel gelişimini zenginleştirme potansiyelini vurguluyor. Özellikle, girişimcilik becerilerinin öğrencilere sağlayabileceği avantajlar, öğretmenler tarafından vurgulanmıştır. Girişimcilik becerileri, öğrencilerin yaratıcılıklarını ve özgüvenlerini artırarak onların daha özgür düşüncelerini sağlayabilir. Bu becerilerin sadece iş kurma değil, aynı zamanda kritik düşünme, etkili iletişim ve liderlik gibi evrensel becerileri de kapsadığı belirtilmiştir. Ayrıca, girişimcilik eğitimi öğrencilere değişen dünyada başarılı olmaları için gereken adaptasyon ve rekabetçilik yeteneklerini kazandırabilir. Öğretmen görüşlerine göre, girişimcilik becerileri öğrencilere sadece iş dünyasıyla sınırlı kalmayacak, aynı zamanda geniş bir bakış açısı, risk yönetimi, finansal bilgi ve kendi potansiyellerini keşfetme gibi hayatın farklı alanlarına uygulanabilir yetenekler sunabilir. Girişimcilik becerileri aynı zamanda öğrencilere kendi projelerini hayata geçirme cesareti ve özgünlük sağlama konusunda da destekleyici olabilir. Özetle, bu ifadeler öğretmenlerin girişimcilik becerilerinin eğitimdeki önemine odaklanmış görüşlerini yansıtmaktadır. Bu becerilerin öğrencilere iş dünyasıyla sınırlı kalmayacak şekilde farklı alanlarda da fayda sağlayabileceği vurgulanmıştır. Girişimcilik becerileri, öğrencilere kariyerlerinin yanı sıra hayatın genelinde başarılı ve özgüvenli bireyler olma yolunda destek olabilir.

Öğretmenlerin girişimcilik becerilerinin mesleki gelişim üzerindeki olumlu etkileri, öğretmenlerin öğrencilere daha etkili rehberlik sağlama, öğrenme deneyimlerini zenginleştirme ve öğrencileri gelecekteki iş dünyasına hazırlama yeteneklerini artırma konusunda büyük bir potansiyel taşıdığını ortaya koyuyor. Girişimcilik eğitimi, öğretmenlerin öğrencilere daha çeşitli öğrenme fırsatları sunma, pratik bilgileri aktarma ve yaşam becerileri kazandırma becerilerini artırmalarına yardımcı olabilir. Bu beceriler, sınıf içinde daha etkili ve yaratıcı öğretim stratejileri geliştirmelerine olanak tanıırken, aynı zamanda öğrencileri gerçek dünya zorluklarına hazırlayabilir. Öğretmenlerin girişimcilik eğitimi ile kazandığı yetenekler, öğrencilere liderlik, iletişim ve problem çözme gibi becerileri aktarma kabiliyetlerini güçlendirebilir. Sonuç olarak, girişimcilik becerileri öğretmenlerin mesleki gelişimine olumlu bir katkı sağlamakla kalmaz, aynı zamanda öğrencilere daha etkili, eğlenceli ve anlamlı bir öğrenme deneyimi sunma potansiyelini de artırabilir.

Öğretmenlerin görüşleri, girişimcilik becerilerini desteklemek için alınabilecek önlemler ve öğretmenlere sağlanabilecek desteklerin geniş bir yelpazesini yansıtıyor. Bu öneriler, hem öğrencilere girişimcilik ruhunu aşılacak hem de öğretmenlerin bu becerileri etkili bir şekilde öğrencilere aktarmalarını sağlamak amacıyla çeşitli stratejiler sunmaktadır. Eğitim müfredatına girişimcilik dersleri veya modülleri eklenmesi, öğrencilere erken yaşlarda temel beceriler kazandırma konusunda bir adım olarak öne çıkıyor. Bunun yanı sıra, öğretmenlere girişimcilik eğitimi ve sürekli gelişim fırsatları sunulması, onların bu becerileri daha etkili bir şekilde öğrencilere aktarabilmelerini sağlayabilir. İşbirlikçi projeler, kulüpler ve mentorluk programları gibi uygulamalar, öğrencilere gerçek dünya deneyimleri sunarak girişimcilik becerilerini pratiğe dökme imkanı sağlayabilir. Ayrıca, öğretmenlere düzenli olarak güncel eğitim materyalleri, kaynaklar ve destekler sunulması, onların ders içeriklerini zenginleştirmelerine yardımcı olabilir. Dijital platformlar ve çevrimiçi kurslar, öğrencilere kendi hızlarında öğrenme fırsatı sunarken, girişimcilik projeleri için finansal destek veya hibe programları, öğrencilere kendi fikirlerini hayata geçirme konusunda yardımcı olabilir. Son olarak, öğretmenlere iş dünyasıyla işbirliği fırsatları sunulması ve somut deneyimler kazandırma amacıyla atölye çalışmaları, saha gezileri ve girişimcilik yarışmalarının düzenlenmesi, öğrencilerin uygulamalı öğrenme deneyimleri yaşamalarına katkı sağlayabilir. Genel olarak, öğretmenlerin bu önerileri sunarak girişimcilik becerilerini desteklemek için eğitim sistemimizde alınabilecek önlemler ve öğretmenlere sağlanabilecek destekler konusundaki görüşleri, geleceğin daha yaratıcı, inovatif ve hazır bireylerini yetiştirmeyi hedefliyor.

1. Eğitim Müfredatının Güncellenmesi: Girişimcilik becerilerinin eğitim sürecindeki önemini dikkate alarak, eğitim müfredatına girişimcilik dersleri veya modülleri eklenmelidir. Bu dersler, öğrencilere temel girişimcilik yeteneklerini kazandırmanın yanı sıra, problem çözme, iletişim ve liderlik gibi evrensel becerileri de desteklemelidir.
2. Öğretmen Eğitimi ve Destek: Öğretmenlere girişimcilik eğitimi ve sürekli gelişim fırsatları sunulmalıdır. Eğitim materyalleri, kaynaklar ve güncellemeler düzenli olarak sağlanarak, öğretmenlerin girişimcilik konusundaki bilgi ve yetenekleri güncel tutulmalıdır.
3. İşbirlikçi Projeler ve Mentorluk Programları: Okullarda işbirlikçi projeler, kulüpler ve mentorluk programları oluşturulabilir. Bu tür programlar, öğrencilere gerçek dünya deneyimleri sunarak girişimcilik becerilerini pratiğe dökmelerine fırsat tanyabilir.
4. Dijital Platformlar ve Çevrimiçi Kurslar: Dijital teknolojilerden yararlanarak çevrimiçi kurslar ve eğitim platformları oluşturulabilir. Bu şekilde, öğrencilere kendi hızlarında öğrenme imkanı sunulabilir ve girişimcilik becerileri dijital ortamda da geliştirilebilir.
5. İş Dünyasıyla İşbirliği: Öğrencilere iş dünyasıyla doğrudan temas kurma fırsatları sunulabilir. İş dünyasından gelen konuklar, atölye çalışmaları, saha gezileri ve staj imkanları gibi yöntemlerle öğrencilerin iş dünyasının pratiklerini deneyimlemeleri sağlanabilir.

6. Girişimcilik Yarışmaları ve Ödüllendirmeler: Girişimcilik yarışmaları düzenleyerek öğrencilerin kendi fikirlerini hayata geçirme konusunda teşvik edilmeleri sağlanabilir. Bu yarışmalar, öğrencilere yaratıcı düşünme ve girişimcilik ruhu kazandırabilir.
7. Sürdürülebilir Destek: Öğrencilere girişimcilik becerilerini kazandırmak için sürdürülebilir bir destek mekanizması oluşturulmalıdır. Bu, girişimcilik eğitiminin uzun vadeli etkilerini artırabilir.
8. Değerlendirme ve İyileştirme: Girişimcilik eğitimi ve destek programları düzenli olarak değerlendirilmeli ve ihtiyaçlara göre iyileştirilmelidir. Öğrenci ve öğretmen geri bildirimleri bu süreçte önemli bir rol oynamalıdır.
9. Topluluk ve Aile İşbirliği: Aileler ve topluluk da girişimcilik eğitime dahil edilmelidir. Bilinçlendirme etkinlikleri ve ailelere yönelik bilgilendirme programlarıyla, öğrencilerin girişimcilik becerileri desteklenmelidir.
10. İyi Uygulama Paylaşımı: Başarılı girişimcilik eğitimi uygulamaları, öğretmenler ve okullar arasında paylaşılmalıdır. Bu sayede en iyi uygulamaların yaygınlaştırılması ve daha fazla öğrenciye ulaşılması sağlanabilir.

KAYNAKLAR

- Ağca, V. & Yörük, D. (2006). Bağımsız girişimcilik ve iç girişimcilik arasındaki farklar: Kavramsal bir çerçeve. Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 8(2), 155-173.
- Akkuş, Y. & Akdoğan, Ç. & Akyol, A. (2019). Girişimcilik niyetini etkileyen temel kişilik özellikleri ve girişimci kişilik boyutları: Trakya örneği. Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 3(1) (TÜBİTAK 4005 IDEATHON ÖZEL SAYISI), 1-13.
- Arıkan, S. (2004). Girişimcilik temel kavramlar ve bazı güncel konular (2. baskı). Ankara: Siyasal Kitabevi.
- Bozkurt Ö. (2011) Dünyada ve türkiye’de girişimcilik eğitimi: Başarılı girişimciler ve öğretim. Ankara: Detay Yayıncılık
- Bozkurt, Ö. (2006) Girişimcilik eğiliminde kişilik özelliklerinin önemi, ÇOMÜ Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi, 1(2)
- Chell, E. (2008). The entrepreneurial personality: A social construction (2nd ed.). New York: Routledge.
- Çetin, F. (2011). Örgüt içi girişimcilikte özyeterlilik algısı ve kontrol odağının rolü. Business and Economics Research Journal, 2(3), 69-85.
- Çöğür, İ. (2016). İktisadi doktrinlerde geçmişten günümüze girişimciliğin önemi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (35), 65-80
- Dündar, S. & Ağca, V. (2007). Afyon Kocatepe Üniversitesi lisans öğrencilerinin girişimcilik özelliklerinin incelenmesi ilişkin ampirik bir çalışma. Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 25(1), 121-142
- Erdem, A. R. & Yazıcıoğlu, A. (2015). Öğretmen adaylarının problem çözme becerileri ile eleştirel düşünme becerileri arasındaki ilişki. OPUS-Türkiye Sosyal Politika ve Çalışma Hayatı Araştırmaları Dergisi, 5(9), 27-41.
- Eren, Z. (2019). “Eğitim ve girişimcilik” S. Yener, A. Arslan (Ed.). Kuram ve uygulamada girişimcilik içinde (s.107-126). Ankara: Çizgi Yayınevi
- Furnham, Adrian; Ribchester, Tracy (1995), “Tolerance of ambiguity: A review of the concept, its measurement and applications”, Current psychology, (14)3, 179- 199.
- İlhan, S. (2003). Sosyo-ekonomik bir fenomen olarak girişimciliğin oluşumunu etkileyen başlıca faktörler. Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (11) , 61-79.
- İşcan, Ö. F. ve Kaygın E. (2011) Üniversite öğrencilerinin girişimcilik eğilimlerini belirlemeye yönelik bir araştırma. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 15 (2), 443-462
- Kapu, H & Tutar, H. & Özyakışır, D. (2012). Sivil toplum, girişimcilik ve ekonomik kalkınma. Ankara: Savaş Yayınevi.
- Karabey, C. N. (2013). Girişimsel düşüncüyü anlamak: Düşünme tarzı ve risk tercihinin girişimsel öz yetkinlik ve girişimcilik niyeti ile ilişkisi. Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 18(3), 143-159.
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Manevi temelli sosyal hizmet araştırmaları dergisi, 1(1), 62-80.

- Özdevecioğlu, M. & Karaca, M. (2015). Girişimcilik, girişimci kişilik (Kavram ve uygulama). Konya: Eğitim Yayınevi.
- Özgül, E. (2020). Girişimcilikte temel kavramlar. B. Zafer Erdoğan (Ed.). KOSGEB girişimcilik el kitabı içinde (s.3-30). <https://www.kosgeb.gov.tr/Content/Upload/Dosya/Bagimsiz/GEK.pdf>
- Özkul, G. & Dulupçu, M.A. (2007). Kişisel gelişimin girişimci tipleri üzerine etkisi: Antalya-Isparta İllerinde bir inceleme. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 2(2).
- Rahmati, N. & Rostami, R. & Zali, M. R. & Nowicki, S. & Zarei, J. (2014). "The effectiveness of neurofeedback on enhancing cognitive process involved in entrepreneurship abilities among primary school students in district no. 3 tehran". *Basic and Clinical Neuroscience*, 5(4), 277-284
- Selimi, A. & Useini, A. (2019). Yenilikçi eğitim ile dijital yetkinlik ve girişimcilik becerilerinin geliştirilmesi- Kuzey Makedonya örneği. ICEB'19- International Congress of Economics and Business, 204-213
- Solmaz, İ. (2019). Öğretmenlerin bireysel yenilikçilik düzeyleri ile teknopedagojik eğitim yeterlikleri arasındaki ilişki. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya
- Sönmez, A. & Toksoy, A. (2014). Türkiye'de girişimcilik ve Türk girişimci profili üzerine bir analiz. *Yönetim ve Ekonomi* 21(2), 41-58
- TDK (2019). Türkçe sözlük. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Titiz, T. (1994). Girişimcilik. İstanbul: İnkılâp Kitabevi
- Toksoy, B. (2019). Girişimci kişilik özelliklerinin girişimcilik niyetine etkisinde stratejik güven ve ortak değerlerin moderatör rolü üzerine bir araştırma. [Doktora tezi]. İstanbul Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- TÜGİAD (1993). Ekonomik kalkınmada girişimciliğin önemi ve değişen girişimcilik nitelikleri. İstanbul: TÜGİAD Yayınları
- Ürper, Y. (2018). İşletmeler ve özellikleri. Z. Erdoğan, Ayşe Hepkul (Ed.), Genel işletme içinde (s.1-33). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları
- Yıldırım, A., & Simsek, H. (2013). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Ankara: Seçkin.
- Yılmaz, A. S. (2014). Bir sosyal değişim ajanı olarak girişimcilik eğitimi. *Zeitschrift für die Welt der Türken, Journal of World of Turks*, 6(1), 297-311.
- Zhang, D. & Bruning, E. (2011). Personal characteristics and strategic orientation: entrepreneurs in canadian manufacturing companies. *International Journal of Entrepreneurial Behavior & Research*, 17(1), 82-103.